

۲۰۱۹ / ۰۳ / ۱۸

سرلوح مرادزی

خلیلزاد په تقدم او تاخر کې تېروتلې دی!

د هېواد د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب د مارچ په ۱۴ مه، امریکا ته د سفر په مهال، طالبانو سره په خبرو اترو کې د امریکا د بهرنیو چارو د وزارت ځانگړی استازی، زلمي خلیل زاد په هغه دریځ نیوکه وکړه چې نوموړی یې طالبانو سره په دوحه کې د پټو دروازو ترشا مخې ته وړي. سي بي ایس نیوز وايي، ښاغلي محب ورته ویلي: «مور فکر کوو چې یا زل (د زلمي خلیلزاد د نوم لنډه بڼه) – سفیر خلیلزاد نه پوهیږي چې څرنگه خبرې وکړي یا ممکن د ده دا کار کوم بل علت ولري. څه چې دی کوي د داسې معاملې سبب کېدای نه شي چې په نتیجه کې یې په افغانستان کې سوله راشي.» نوموړې رسنۍ دا هم لیکلي، محب تور لگوي چې «خلیلزاد د ولسمشر غني د حکومت د منزوي کولو او ځان، واک ته د رسولو هڅه کوي» او زیاتوي محب همداراز ویلي «د حکومت په شمول په افغانستان کې داسې تصور دی چې ښای دا خبرې (د قطر) د دې لپاره دي چې یو موقت حکومت جوړ کړي او بیا به یې دی (خلیلزاد) وایسرای شي»

د ښاغلي محب د نوموړو څرگندونو وراخوا او د افغان دولت د اندیښنې سربېره، طالبانو سره په دوحه کې د خلیلزاد د پټو خبرو اترو په اړه، ټول افغانان په اتفاق او یوه خوله اندیښنه لري! بېځایه نه ده چې د امریکا په استازیتوب د خلیلزاد او طالبانو ترمنځ خبرو ته افغانان یوخوا د بسوګۍ واده وایي (یاني چې دا واده نه ترسره کېږي) خو بلخوا دا اندیښنه هم پرځای ده، کېدای شي د واده پرځای افغانان پر یوه بل لوی ناورین واورې!

افغان دولت او افغانان د داسې ناورین نښې نښانې هم ویني! خلیلزاد وایي قطر کې طالبانو سره، په څلورو موضوعگانو خبرې کوي. افغانستان څخه د امریکایي پوځیانو ایستل، طالبانو لخوا دا ژمنه چې پرامریکا به برید نه کوي، اوربند او بین الافغاني خبرې اترې. خلیلزاد دا هم وایي، چې په لومړیو دوه مسلو توافق شوی او یوازې پر پریکړې لاسلیک پاتې دی، په داسې حال کې چې په دوه نورو یانې اوربند او په بین الافغاني مسلو به وروسته خبرې کېږي.

د افغانانو له لوري اندیښنه دا ده، کله چې د افغان دولت او طالبانو ترمنځ د سولې خبرې چې بین الافغاني خبرې یې بولي ونه شي، نو اوربند شونی نه دی او کله چې خبرې اترې او اوربند دواړه نه وي؛ بیا جگړه ده، طالبان دي او تروریزم!

دلته یوه ټوکه رایاده شوه:

یو ملا خپل شاگرد ته د تیمم کولو عملي درس ورکاوه. ملا چې کله د تیمم لپاره پر دوه پښو کیناست او دواړه لاسونه یې خاورو ته یوړل، تیز (باد) ترې لاړ. ملا ځان ناگاره ونيو، تیمم ته یې ادامه ورکړه او کله چې له تیمم څخه خلاص شو، له شاگرده یې پوښتنه وکړه چې د تیمم طریقه دې سمه زده کړه؟ شاگرد وویل هو بیخي پرې پوه شوم، خو په یوه څه پوه نه شوم او هغه دا چې لومړی خاوره لمس کړم او بیا تیز واچوم او که نه، لومړی تیز واچوم او بیا وروسته خاوره لمس کړم! له فیسبوک څخه

اصولاً لومړی باید خبرې اترې او اوربند د مخه وشي او وروسته د هغو پر بنسټ او پایله کې امریکایي پوځیان له هېواده ووځي او یوازې طالبان نه، بلکې په هغه دولت کې چې طالبان هم پکې مدغم وي، د امریکا په ګډون ټولو هېوادو او په تېره بیا ګاونډیو ته ډاډ ورکړل شي چې له افغان هېواده به هیچا ته ګواښ متوجه نه وي، لکه نن چې افغان دولت، داسې ډاډ ټولو هېوادو ته په ډاګه اعلان کړی.

د افغانستان ستونزه یوازې د خلیلزاد په پڅ او ناڅرګند رول کې هم نه ده، بلکې ستونزه د افغانستان د جګړې او سولې په اړه د امریکا په ناسمه تگلار او د سیمې لپاره د امریکا په اوږدمهاله او پټو پلانونو کې نغښتې ده. ایا نړۍ ته لومړی درجه پاکستان چې د ترهګرو بېلابېلې ډلې روزي او نړۍ ته یې صادروي، ګواښ او تهدید دی، که برعکس د پاکستان تولید، طالبان!

نړۍ په یوه خوله د تروریزم مرکز پاکستان بولي، امریکا هم کله ناکله چې فشار پرې راشي وایي چې پاکستان ترهګر پالي. د القاعده مشر بن لادن هم اسلام اباد ته نږدې په ایبټ اباد کې پیدا او په اصطلاح ووژل شو، ملا

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالې د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

منصور هم پاکستان کې په درن الوتکو بمبار او لمنځه یووړل شو. په تېره اونی کې د جیش محمد د ډلې په ګډون، پاکستان کې په ۷۰ نورو تروریستي ډلو عمران خان اعتراف وکړ، د طالبانو مشران چې قطر کې امریکایانو سره په اصطلاح د سولې خبرې مخته وړي، په الوتکو کې له پاکستانه قطر ته ځي راځي، خو امریکا په خپله خاوره د ګواښ او برید تمه او ډار د تروریزم د مرکز - پاکستان څخه نه لري، برعکس د پاکستان د یو چري او غلام - طالب سره د تړون مسوده تیاروي چې بنای بله اوونی یې په قطر کې لاسلیک هم کړي!

د افغانستان په دننه هم، یا د بهرنیو چارو د پخواني وزیر جان کیري، یا په کابل کې د خپلو سفیرانو او یا د خلیزاد په لاس، په تېرو ۱۸ کلونو کې امریکا د یوه پیاوړي مرکزي حکومت مانې جوړېدو او درېدو ته پرېښوده! د جان کیري په لاس حکومت په دوه برخو ویشل، چې افغان حکومت ونه شي کولای افغانانو ته ور خدمات وړاندې کړي، د جګړې په میدان کې غوڅ بري تر لاسه کړي، سوله او امنیت چې د افغانانو لومړی غوښتنه ده تامین کړي او په نړیوال سنگر د بنه او ور نوم څښتن شي.

یوازې تېره اوونی، کله چې مرکزي حکومت غوښتل، په مزار کې د امنیتي چارو یو عادي قومندان تبدیل کړي او محلي جنګسالار عطا نور چې د داسې تبدیلی مخه یې نوله، په خپل ځای کینوي، کابل کې د امریکا سفیر جان بس خوله پرانیسته چې د امریکا وسلې څوک په هېواد کې د امنیت لپاره نه شي کارولی او حکومت ته یې لارښوونه دیکته کړه چې د خبرو اترو له لارې ستونزه حل کړي. کله چې مرکزي حکومت د واک بېلا بېلو ټاپوګانو ته چې د هر ډول فساد زیرمې ګڼل کيږي، ګوتې نه شي ورورلای، له دې څخه افغانان د امریکا په وړاندې کومه انتبا اخلي!

په قطر کې د تړلو دروازو تر شا خبرې چې ویل کيږي، هلته له افغان دولت پرته، امریکایانو سره د قطر او پاکستان چارواکو هم حضور درلود او په دې اړه د ناټو غړو هېوادو هم شکایت وکړ، چې امریکا نه یوازې افغان دولت بلکې خپل نور ملګري هم له دې خبرو ګوښه کړي، په کومه مانا تعبیرېدای شي؟

که په تېرو ۱۸ کلونو کې چې خورا اوږد مهال دی، یوخوا په هېواد دننه د مرکزي حکومت د پیاوړتیا په مخنیوي او د واک د ټاپوګانو په ساتلو کې د امریکا د چلند شالید وشاربو او بلخوا د طالبانو او د هغوي د اصلي ساتونکي او روزنکي پاکستان په اړه د امریکا دوه مخیز دریځ وڅېړو، په اسانه مالومیږي چې امریکا کې د ځوان افغان ښاغلي حمدالله محب څرګندونې، ریښتینې دي او د افغانانو د څلویښت کلونو رنځونو ترجماني کوي.

د امریکا په خبرو او عمل کې لوی تضاد ښکاري، خدای مه کړه چې د طالبانو په نوم افغانستان بیا پاکستان ته ورحواله کړي.

افغانانو وین او بیدار اوسی، یوازې خپلمنځي یووالي مو له ټولو ښکاره او پټو توطیو ژغورلی شي!

پای

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی